HUMANITA

číslo 1/2012
ročník XXI.

Medzinárodné ocenenie aj Slovenskej humanitnej rade

Ukáž svoje srdce

Deň otvorených dverí v Sibírke

Príloha: Dvadsať rokov v živote Slovenskej humanitnej rady – 1. časť

Čo hýbe svetom

Margita Škrabálková

S príchodom nového roka sme boli opäť zvedaví a plní očakávaní, čo nové nám prinesie. Hoci, podľa starodávneho kalendára Mayov, rok 2012 má priniesť svetu katastrofálny koniec, veríme, že rok 2012 prinesie svetu rozvoj, aj pokrok. Skutočný pokrok a rozvoj, ktorý svetu so sebou prináša mier, však nastáva nielen v dôsledku nových objavov vo vede a technike a vyspelého hospodárstva. V histórii ľudstva nájdeme veľa príkladov obetavej, dobrovoľnej práce, vykonanej vďaka obyčajnej ľudskosti. Nebyť umu a veľkého i dobrovoľného ľudského úsilia, nebolo by dnes ani mnohých významných objavov, ktoré pozitívne ovplyvnili život jednotlivcov, aj celej spoločnosti. Preto nie náhodou ľudskosť, obetavosť, skromnosť a dobrovoľná pomoc človeka človeku patrí už vyše 20 rokov k prioritám aj Slovenskej Humanitnej rady.

Európsky rok dobrovoľníctva 2011 je za nami, ale potenciál dobrovoľníctva je stále tu. Slovenská humanitná rada rozvoj dobrovoľníckeho hnutia stále podporuje a bude podporovať ako nepolitická, mimovládna organizácia. Aj preto, že žijeme v krízovom období, v ktorom si ľudia musia pomáhať, ale aj preto, že človek človeka (chtiac-nechtiac) denne potrebuje, aby dokázal plnohodnotne a zmysluplne žiť. Mnohí z nás však žijú v hektickom tempe, v plnom nasadení, často v strese, podávajú priam nadľudské výkony. A naopak iní zasa (a je ich čoraz viac) žijú v neistote, strachu a depresii a žiaľ, v nezamestnanosti. O to vzácnejšie sú príklady ľudí, ktorí sa, napriek nedostatku času a prostriedkov, dokážu dostatočne venovať svojim blízkym, svojej rodine a nachádzajú si čas aj na tých menej šťastných, neznámych ľudí, ktorým skutočne treba pomáhať. Takých ľudí, ktorí pochopili, že to nie sú peniaze, ktoré hýbu svetom, ale najmä ľudskosť, nezištná pomoc, šľachetné skutky, obetavé činy milosrdenstva voči trpiacim, chorým a postihnutým, je stále málo. Preto za významné humanitné skutky, ktoré menia aj život trpiacich a postihnutých k lepšiemu, by Slovenská humanitná rada chcela aj tohto roku morálne oceniť, vysloviť veľkú vďaku a podporu tým dobrovoľným darcom, ktorí aj počas kríz a katastrof nezištne pomáhajú slabým, chorým, ohrozeným a odkázaným na pomoc iných. Ibaže, ťažké časy doliehajú aj na Slovenskú humanitnú radu, a preto sa žiaľ, tohtoročný XVII. ročník slávnostného odovzdávania cien Dar roka 2011 musí odložiť na neskôr. Návrhy na toto morálne ocenenie navrhovatelia môžu posielať až do konca prvého polroka tohto roka. Takisto pre nedostatok prostriedkov bude môcť SHR vydať v tomto roku len 6 čísel časopisu Humanita.

Dobrovoľníci hodní nasledovania

Pri príležitosti uzavretia Európskeho roka dobrovoľníctva 2011 sa vlani, 5. decembra uskutočnil slávnostný večer v historickej budove Národnej rady Slovenskej republiky v Bratislave, pod záštitou ministra vnútra SR, ***Daniela Lipšica*** *a ministra školstva SR,* ***Eugena Jurzycu*** *spojený aj so slávnostným udelením cien „Bratislavskí dobrovoľníci roka 2011". Atmosféra podujatia bola naplnená vďačnosťou a uznaním nezištnej práce dobrovoľníkov, z ktorých dvadsiati štyria boli nominovaní na ocenenie.*

„Ďakujeme dobrovoľníkom a dobrovoľníčkam, ktorí prispievajú k dobru a solidarite medzi ľuďmi a dávajú tak v prospech iných svoje schopnosti, nadšenie, energiu, svoje srdce", povedala ***Alžbeta Mračková,*** *výkonná riaditeľka združenia C.A.R.D.O. Európsky rok dobrovoľníctva 2011 označila za osobitný rok pre Slovensko, lebo: „Priniesol zákon, ktorý podporuje dobrovoľníctvo a zbytočne ho nebyrokratizuje, ale tiež dlho očakávaný výskum či rôzne diskusie a semináre. Otvoril aj témy, na ktorých plánujeme pracovať spolu so štátnou správou a samosprávou a obchodnými spoločnosťami".*

Dobrovoľníci si prevzali ocenenia od známych osobností verejného života: ministra vnútra SR, ***Daniela Lipšica,*** *poslankyne NRSR* ***Jany Žitňanskej,*** *poslankyne Európskeho parlamentu* ***Kataríny Neveďalovej,*** *námestníčky primátora Hlavného mesta SR, Bratislavy* ***Petry Nagyovej Džerengovej,*** *splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti* ***Filipa Vagača*** *a vyslanca dobrovoľníctva na Slovensku, herca* ***Lukáša Latináka.*** *Ocenenia Bratislavskí dobrovoľníci roka 2011 boli udelené v kategóriách:*

Dobrovoľník v oblasti vzdelávania *– ocenenie získala* ***Klára Kováčiková*** *(Vedecká hračka).* ***Dobrovoľník v sociálnych a zdravotníckych službách*** *– ocenenie získala* ***Mária Leitnerová*** *(Dobrovoľnícka skupina Vŕba).* ***Zahraničný dobrovoľník roka*** *– ocenenie získala* ***Yulija Kruhlik*** *(INEX Slovakia). Dobrovoľník pracujúci s deťmi a mládežou - ocenenie získala* ***Mária Nicolaouová*** *(Slovenský výbor pre UNICEF). Dobrovoľník pre životné prostredie – ocenená bola:* ***Adriana Gálová*** *(Greenpeace). Slovenský dobrovoľník v zahraničí - ocenená bola* ***Elena Holá*** *(Savio). Za Dlhodobú dobrovoľnícku pomoc organizácii získala cenu* ***Marta Konrádová*** *(Hľa, človek) a za Dobrovoľnícky projekt roka získal ocenenie projekt* ***Park Hrania a Oddychu,*** *ktorý realizovala Občianska iniciatíva v Modre. Osobitné ocenenie za dobrovoľnícku činnosť získal projekt* ***Nenápadní hrdinovia*** *z rovnomenného združenia. Srdečne blahoželáme!*

(mš)

snímka: archív

Združenie Associazione Amici del Dono dell'Umanitá ocenilo i Slovákov

Medzinárodné ocenenie aj Slovenskej humanitnej rade

Komisia talianskeho združenia Amici del Dono dell' Umanitá (Priatelia Daru humanity) schválila v 2. výberovom kole v Miláne v decembri minulého roku prestížne ocenenia s názvom Premio Internazionale il Dono dell' Umanitá, ktoré boli udelené za významné humanitné aktivity. Tri z návrhov na cenenie Slovenskej humanitnej rady, Nadácie Harmony, ktorej zakladateľom je Peter Dvorský a združenia Hlavný stan nádeje, ktoré založila Eva Černá, podala Marína Hostačná, Slovenka žijúca v Ríme. Cena, ktorú udeľuje menované talianske združenie, vznikla pred šiestimi rokmi z iniciatívy barónky Marie Lucie Soares a televízneho moderátora Paky Arcella.

Cieľom podujatia bolo upriamiť pozornosť na výrazné osobnosti spoločenského a kultúrneho života, a to v medzinárodnom kontexte, ktoré sa angažujú aj v humanitných aktivitách. Slávnostné odovzávanie morálnych ocenení sa uskutočnilo **30. januára** tohto roku v divadle **San Babila,** nazývanom aj Salón Milána. Súčasťou slávnostného ceremoniálu bola tiež vernisáž obrazov barónky M. L. Soares.

Prestížne medzinárodné cenenie udelené v kategórii „sociálna práca" bolo určené pre **Slovenskú humanitnú radau** (SHR), najväčšie národné dobrovoľnícke centrum združujúce 179 sociálne zameraných mimovládnych organizácií. Komisia sa rozhodla SHR oceniť za jej vyše 20-ročné úsilie zmierňovania ľudského nešťastia a utrpenia chorých, postihnutých, znevýhodnených, odkázaných na pomoc iných, ako aj za ochranu ľudských práv a za integráciu zdravotne postihnutých a sociálne znevýhodnených ľudí do spoločenského a pracovného života. Cenu za SHR prevzala **Mgr. Eva Lysičanová,** riaditeľka Úradu SHR.

Ing. Ivan Sýkora, prezident SHR
Ing. Ivan Sýkora s ocenením od Associazione „Amici del Dono dell'Umanità". Autorka snímky: Margita Škrabálková

Eva Lysičanová, riaditeľka Úradu Slovenskej hmanitnej rady po prevzatí ceny "Il Dono dell'Umanità ", odovzdala morálne ocenenie Slovenskej humanitnej rady Občanom Isola di Giglio. Autor snímky: Gianfranco Grossi

V kategórii „musica" prestížne ocenenie odovzdali svetoznámemu opernému spevákovi, majstrovi **Petrovi Dvorskému,** riaditeľovi Opery SND, tvorcovi a prezidentovi viacerých speváckych súťaží, pedagógovi a zakladateľovi **Nadácie Harmony,** ktorú založil spolu so svojou manželkou, ako aj za zásluhy o Rehabilitačné centrum Harmony pre zdravotne postihnutých ľudí.

Ďalšie prestížne ocenenie v kategórii „sociálna komunikácia" si prevzala **Eva Černá,** banková ombucmanka, zakladateľka združenia **Hlavný stan nádeje** za angažovanosť v boji proti rakovine krčka maternice.

Obsah:

Úvodník: Čo hýbe svetom ... 2
Dobrovoľníci hodní nasledovania ... 2
Medzinárodné ocenenie aj Slovenskej humanitnej rade ... 3-4
O priateľoch daru ľudskosti ... 4-5
Čo ponúkla Profesia Days 2012 ... 5
Aj v tomto roku možno pomáhať pomocou SMS správ ... 6
Výmena parkovacích preukazov ťažko zdravotne postihnutých ... 6-7
Ukáž svoje srdce ... 7
Otvorili moderné zariadenie sociálnych služieb ... 8
Spoločne to dokážeme ... 8
Lekár radí: Lieky proti bolesti dnes uľavia, zajtra môžu zabiť ... 8-9
Aktuálne: Skutočný príklad podnikovej filantropie ... 9
Liga proti reumatizmu po novom ... 9
Šanca pre mladých, aj znevýhodnených ľudí ... 10
Predstavujeme: OdKomunity.sk – miesto, kde si ľudia pomáhajú ... 10-11
Kežmarskí paralympionici hľadajú sponzora ... 11-12
Napísali nám: O službách ľuďom bez domova ... 12
Všimli sme si: Na Slovensku pracovalo vlani vyše 22-tisíc cudzincov ... 13
Dotácia zariadeniam sociálnych služieb ... 13
Reportáž: Deň otvorených dverí v Sibírke ... 14-15

Príloha: Dvadsať rokov v živote Slovenskej humanitnej rady – 1. časť

Emotívnym momentom bolo aj odovzdanie Čestného uznania Slovenskej humanitnej rady občanom ostrova **Isola di Gilio,** ktoré odovzdala riaditeľka Úradu SHR, Mgr. Eva Lysičanová ako hlboký prejav ľudskosti a solidarity tým talianskym občanom, ktorí svojím vlastným pričinením pomohli ľuďom v núdzi a podieľali sa na záchrane ľudských životov počas nedávnej katastrofy lode Concordia – Costa Crociere (v januári tohto roku). Čestné uznanie prevzal viceprimátor mesta Isola di Gilio, **Mário Pellegrini** a poslanec mestského zastupiteľstva Isola di Gilio, **Giovanni Rossi.** Okrem ocenenia **Premio Internazionale od Associazione „Amici del Dono dell'Umanità,** tak zástupcovia Isola di Giglio, prijali aj prvé medzinárodné uznanie, ktorého sa talianskym občanom dostalo zo Slovenskej republiky.

Margita Škrabálková

Na 1. obrázku obálky je baronesa Maria Lucia Soares a Mgr. Eva Lysičanová, riaditeľka Úradu SHR. Autor snímky: Gianfranco Grossi.

Slávnostné chvíle po prevzatí ocenení: moderátor podujatia Paky Arcella (zľava) , Mario Pellegrini, Eva Černá, baronesa Maria L. Soares, Peter Dvorský, Enrico Beruschi, pán Bellotti – blízky priateľ Petra Dvorského, Eva Lysičanová, riaditeľka Úradu SHR a Giovanni Rossi. Autor snímky: Gianfranco Grossi

Rozhovor:

O priateľoch daru ľudskosti

Mgr. Marína Hostačná, Slovenka, ktorá žije v Ríme, navrhla na medzinárodné morálne ocenenie Premio Internazionale il Dono dell' Umanitá, ktoré už 6 rokov udeľuje komisia talianskeho združenia Amici del Dono dell' Umanitá, okrem iných, aj Slovenskú humanitnú radu. Jej návrh bol schválený (ako sme už v tohtoročnej Humanite č. 1 na str. 3 napísali). Pripomeňme len, že 30. januára 2012 toto ocenenie v kategórii „sociálna práca" pre SHR prevzala riaditeľka Úradu SHR, Mgr. Eva Lysičanová. Ale, čo viedlo M. Hostačnú k myšlienke navrhnúť práve SHR na toto ocenenie? Odpovede navrhovateľky tohto ocenenia pre SHR na otázky Humanity poskytujeme čitateľom v nasledujúcom rozhovore.

Prečo sú Vám blízke aktivity Slovenskej humanitnej rady?

O aktivitách Slovenskej humanitnej rady som vedela vďaka pracovnému usmerňovaniu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Počas jednej mojej konzultácie na uvedenom ministerstve, som sa náhodne stretla aj s Ing. Ivanom Sýkorom, prezidentom Slovenskej humanitnej rady. Rozhovor s ním ma veľmi inšpiroval a bol mi nápomocný k môjmu ďalšiemu pracovnému vývoju. Neskôr, počas hĺbkového štúdia dokumentov Slovenskej humanitnej rady a možnosti spoznávania jej členských organizácií som pochopila, akú dôležitú úlohu zohráva v spoločnosti. Prácu Slovenskej humanitnej rady si veľmi vážim, a preto som si ju dovolila nominovať na ocenenie Premio Internazionale Il dono dell' Umanità.

Môžete nám bližšie popísať činnosť agentúry INFOS?

Agentúra INFOS poskytovala opatrovateľskú službu, pôsobila aj ako výchovno-vzdelávacie centrum, cestovná agentúra a centrum tlmočníckych a prekladateľských služieb. Organizovala kultúrne a športové podujatia pre deti z okresu Topoľčany. Nedá mi neuviesť, že vďaka Radoslavovi Ručkajovi sa nám podarilo dosiahnuť vysoký záujem o štúdium posunkového jazyka z nitrianskeho a trenčianskeho regiónu.

Na ktoré z podujatí si najradšej spomínate?

Rada si spomínam na projekt „Hľadáme talenty", kde som mohla byť nápomocná pri jeho konkrétnej realizácii, a to vyhľadávaní talentovaných, zdravotne postihnutých športovcov v Piešťanoch, na spoluprácu s Petrom Matyšákom, na dôveru pani Bilíkovej pri vzniku Občianskeho združenia Arabeska, na Medzinárodný deň sluchovo postihnutých v Nitre a spoluprácu so Slovenským zväzom sluchovo postihnutých, s Máriou Benkovou. Aj keď SZSP už vo svojej pôvodnej forme neexistuje, na priateľskú spoluprácu s jej topoľčianskou základnou organizáciou často spomínam. V roku 2001 vznikol na môj podnet projekt poisťovacej spoločnosti AMSLICO A.I.G. Life „Amslico všetkým", určený sluchovo postihnutým ľuďom, no a ja som mala možnosť sa na ňom pracovne podieľať. Ak sa nemýlim, napriek všetkému vynaloženému úsiliu, nedokázali sme ho v tom čase presadiť na trhu. I napriek tomu, že ponúkal nemálo výhod. Možno dnes je to už iné.

Viedli ste aj občianske združenie a popri tom ste ďalej študovali na vysokej škole. Ako by ste opísali vaše pôsobenie v tomto období?

Občianske združenie Samet v Topoľčanoch sme spolu s mojimi priateľkami a zároveň členkami predsedníctva tohto občianskeho združenia, Slávkou Bystričanovou a Tatianou Vlnkovou otvorili v roku 2003 prvým Topoľčianskym benefíciom organizovaným pri príležitosti Medzinárodného roku zdravotne postihnutých. Žiaľ, naše ciele sa nám nedarilo napĺňať tak ako sme si predsavzali. Nakoľko sme neboli poberateľmi žiadnych finančných príspevkov, sociálnu prácu sme vykonávali v rámci vlastnej réžie, sústredili sme sa na poskytovanie dobrovoľnej opatrovateľskej služby, poskytovanie poradenstva a vďaka pomoci SHR sme mohli poskytovať občanom kompenzačné pomôcky, samozrejme bezplatne. V roku 2010 sme

OZ SAMET dobrovoľne rozpustili. Musím doplniť, že táto aktivita nebola ani pre jednu z nás pracovnou náplňou. Všetky sme mali vlastné podnikanie. Počas môjho profesionálneho rastu som si doplnila aj vysokoškolské vzdelanie v oblasti sociálnej práce a pre moju záverečnú študijnú prácu som si zvolila tému týkajúcu sa napĺňania poslania a cieľov Slovenskej humanitnej rady. Môžem úprimne povedať, že až vtedy sa mi podarilo plne pochopiť význam a prínos SHR pre spoločnosť.

Neskôr ste sa však usídlili v Ríme. Spoznali aj baronesu Mariu Luciu Soares a talianske združenie Amici del Dono dell' Umanitá. Môžete našim čitateľom prezradiť trochu viac o barónke a uvedenom združení?

Taliansko je známe a doslova sa pýši svojím veľkým počtom zanietených dobrovoľníkov a donorov. Filantropia tu má vybudované pevné miesto. Pri hľadaní pre mňa vhodnej formy uplatnenia sa v sociálnej oblasti, som v septebri 2012, vďaka internetu, objavila Asociáciu „Amici del Dono dell'Umanità" a jej prezidentku, baronesu Máriu Luciu Soares. V civilnom živote je výtvarníčka, ktorá už má ze sebou pekné množstvo vlastných výstav. Pôvodom je Brazílčanka. Narodila sa v brazílskom meste Pindamonhangaba, nachádzajúcom sa asi 100 km od mesta Sao Paulo. Po získaní doktorského titulu v oblasti pedagogiky a vzdelávania

Na obrázku je Mgr. Marína Hostačná, navrhovateľka Slovenskej humanitnej rady na medzinárodné ocenenie Premio Internazionale il Dono dell' Umanitá.

na Univerzite San Paulo, bola učiteľkou v školskom zariadení v jednej chudobnej osade "favelas" v Brazílii, kde sa v krátkom čase stala riaditeľkou školy. Ako sama uvádza, z pôvodného počtu asi 500 dochádzajúcich žiakov sa jej podarilo zvýšiť celkový počet detských študentov na 1500. Zabezpečovala aj ošatenie, stravu a dokonca vytvorila aj školskú záhradu, kde deti spolu s rodičmi pestovali vlastné plodiny na potravinovú spotrebu. Vďaka altruizmu, filantropii, vzdelávacích metód a techník a tiež „riadnej dávky" jemnocitu v kombinácii s kreativitou, sa baronese Soares podarilo vo svojom okolí aktívne pomôcť pri odstraňovaní negramotnosti a núdze. Časom sa presťahovala do Paríža a od roku 1984 žije v Miláne. Vzhľadom na to, že naďalej pokračuje v sociálnej pomoci, rozhodla sa spoločne so svojim kolegom Paky Arcella, ktorý je televízny moderátor, vytvoriť kultúrne podujatie – Medzinárodnú cenu "IL Dono dell'Umanità" (od roku 2005). Následne na to sa zrodila Asociácia „Amici del Dono dell'Umanità" – Priatelia Daru ľudskosti – z potreby napomáhať k organizovaniu tohto kultúrneho podujatia.

Čo je hlavným cieľom združenia Asociácia „Amici del Dono dell'Umanità"?

Hlavným cieľom združenia Priateľov Daru ľudskosti je pritiahnuť pozornosť širokej verejnosti na rozvoj humanitárnych činov v medzinárodnom meradle. V tejto súvislosti si dovoľujem uviesť, že som s veľkým potešením prijala ich záujem o našu krajinu a najmä o aktivity organizácií v treťom sektore. Som nesmierne prekvapená, že si barónka Soares "surfuje na internete" , vyhľadáva slovenské piesne, spoznáva náš národ a často mi hovorí, že sme krásni ľudia. Som rada, že globalizácia nám v tomto smere napomáha k vzájomnému spoznávaniu a vzdelávaniu sa.

Zhovárala sa: Margita Škrabálková
Snímka: archív

Čo ponúkla Profesia days 2012

Spoločnosť Profesia zorganizovala 15. a 16. februára tohto roku už tretí ročník veľtrhu práce, Profesia days. Uskutočnil sa vo výstavisku Incheba Expo v Bratislave. Už tri týždne pred jeho začiatkom potvrdilo svoju účasť na tomto veľtrhu vyše 90 slovenských, aj medzinárodných spoločností. Veľtrh práce Profesia days je vhodný pre všetky kategórie záujemcov: študentov, nezamestnaných, pracujúcich, ktorí chcú zmeniť zamestnanie, aj zdravotne ťažko postihnutých. Počas dvoch dní sa záujemcovia stretli s personálnymi agentúrami, priamo so zamestnávateľmi a s ľuďmi zo štátnych inštitúcií zastrešujúcich zamestnávanie. Vstup na veľtrh práce i na všetky prezentácie a prednášky bol zdarma.

Ako informovala **Lucia Burianová** zo spoločnosti Profesia, medzi najväčších zamestnávateľov na Profesia days patrili IT firmy ako je Dell, Accenture, A&T SK a IBM, ako aj všetky tri automobilky pôsobiace na Slovensku, ktoré v poslednom roku patria medzi „ťahúňov" slovenskej ekonomiky. Ďalej to boli najväčšie banky, ako aj celoslovenské obchodné reťazce.

„O kvalitných uchádzačov je záujem aj v súčasnej situácii. Teší nás, že napriek stagnácii na trhu práce prídu na veľtrh firmy z takmer každého odvetvia", povedala **Ivana Molnárová,** výkonná riaditeľka spoločnosti Profesia. „Už dnes vieme, že na veľtrhu sa bude prezentovať významná skupina značiek a firiem. Okrem tradičných zamestnávateľov, ktorí chodia na veľtrh práce pravidelne každý rok, ako napríklad, Henkel, Foxconn, Johnson Controls či Allianz, v tomto roku prišli hľadať svojich budúcich zamestnancov prvý raz spoločnosti ako Orange či Amazon", dodala I. Molnárová.

Spoločnosť BILLA priamo na Profesia days hľadala nových členov do tímu. „V roku 2012 očakávame najviac nových pracovných miest najmä v predajniach v Bratislave, kde hľadáme aj nové talenty na riadiace pozície. Viac, než päťdesiat nových pracovných príležitostí však vzniklo aj v novootváranom sklade v Petrovanoch pri Prešove", povedal **Michal Kováč,** generálny manažér pre maloobchodnú sieť Billa. O nových uchádzačov o zamestnanie sa zaujímal aj výrobca automobilov Kia Motors Slovakia, ktorých priťahoval aj novým modelom autmobilu Sportage priamo na výstavisku.

Zamestnávatelia ponúkli 3500 voľných pracovných miest v rôznych oblastiach. Ukázalo sa však, že prekážkou prijatia na niektoré z nich boli slabé jazykové znalosti uchádzačov. Rovnako ako vlani, aj tento rok pricestovali uchádzači o zamestnanie, na Profesia days aj z iných kútov Slovenska a využili tak možnosť kúpiť cestovný lístok na vlak s 50-percentnou zľavou. Minulý rok navštívilo za dva dni veľtrh práce Profesia days vyše 18 tisíc návštevníkov a tohto roku ich prišlo až 22 tisíc.

(mš)

Aj v tomto roku možno pomáhať pomocou SMS správ

Aj v tomto roku je tu stále príležitosť prostredníctvom SMS správy pomáhať tým, ktorí pomoc iných naozaj potrebujú. Vďaka mechanizmu Donors Message Service (DMS) možno priebežne aj tohto roku podporovať i verejnoprospešné projekty. V súčasnosti možno DMS správou podporiť osem nových, zaujímavých projektov.

Do 31. októbra 2012 môžu darcovia podporiť organizáciu **Bábky v nemocnici,** ktorá sa venuje práci v oblasti „dramaterapie" a rozvíja spektrum aktivít v oblasti psychosociálnej starostlivosti. Zasadzuje sa o uľahčenie pobytu detí v nemocniciach a liečebniach. Cieľom projektu s názvom „Bábky v nemocnici" je, prostredníctvom divadelných predstavení, hier a pesničiek pomôcť deťom počas procesu uzdravovania, otvárať priestor v hre a komunikácii o prežívanej realite. Podporiť túto zbierku môže každý zaslaním SMS správy v tvare **DMS BABKY na číslo 877.**

Do 17. novembra 2012 možno prispieť aj organizácii **Post Bellum,** a tak podporiť jej projekt s názvom **„Pamäť národa/Prípeby 20. storočia".** Stačí odoslať SMS správu s textom **DMS PRIBEHY na číslo 877.** Získané finančné prostriedky budú využité na natáčanie spomienok pamätníkov, autorské honoráre, náklady na preklad a jazykovú korektúru, technické zabezpečenie, administratívu a výrobu propagačného materiálu.

Opäť môžete prispieť SMS správou v tvare **DMS DOBRANOVINA organizácii eRKo – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí a jej projektu „Dobrá novina".** Je to projekt, ktorého cieľom je podpora rozvojových projektov v afrických krajinách. Účel zbierky je podpora humanitárno-charitatívnych, sociálnych a rozvojových projektov v krajinách tzv. tretieho sveta s ťažiskom na krajiny východnej Afriky. Táto zbierka potrvá **do 31. januára 2012.**

Prostredníctvom SMS správy je **do 31. augusta 2012** možné podporiť aj **Komisiu pre mládež bratislavskej arcidecézy a jej projekt „Vikvetfest".** Stačí odoslať SMS správu s textom **DMS VIKVETFEST na číslo 877.** Cieľom projektu je osloviť mladého človeka vo veku od 13 – 30 rokov a pozvať ho na cestu viery a prostredníctvom programu ponúknuť možnosť začlenenia sa do spoločenstva cirkvi Bratislavskej arcidiecézy a vytvoriť priestor na sebarealizáciu pre mladých dobrovoľníkov.

Do projektu DMS sa zapojil aj **Slovenský zväz telesne postihnutých** so svojím projektom **„Skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb Krajského centra Slovenského zväzu telesne postihnutých Košice",** ktorého hlavným cieľom je zvýšiť kvalitu a počet sociálnych služieb pre telesne postihnutých z košického kraja rekonštrukciou priestorov Krajského centra Zväzu telesne postihnutých v Košiciach ako sú: požičovňa zdravotníckych pomôcok, agentúra osobnej asistencie či denný stacionár. Na podporu tohto projektu stačí zaslať SMS správu v tvare **DMS POSTIH na číslo 877 do 30. augusta 2012.**

SMS správa s textom **DMS SCLEROSIS poslaná na číslo 877 od 5. decembra 2011 do 31. júla 2012** pomôže aj **Národnému centru sclerosis multiplex a jeho zbierke k projektu „Sclerosi".** Ide o zbierku na pomoc pacientom s ochorením sclerosis multiplex prostredníctvom **vytvorenia a vybudovania rehabilitačno – sociálneho centra.** Poslaním tohto centra bude **poskytovanie špecializovaných služieb na zvyšovanie kvality života** ľudí postihnutých touto chorobou a tiež zabezpečovať **trvalé bývanie osamelým ľuďom so sclerosis multiplex.**

Od 1. januára 2012 možno darcovskou sms správou s textom **DMS USMEV** poslanou na **číslo 877** opäť podporiť zbierku organizácie **Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar.** Cieľom je podpora celoročných projektov, prostredníctvom ktorých sa organizácia snaží navrátiť deti z detských domovov do pôvodnej biologickej rodiny, alebo ich v prípade potreby umiestniť do náhradnej rodiny.

Do mechanizmu DMS sa so svojím projektom **„Tehlička"** opäť zapojila i organizácia SAVIO, ktorej poslaním je podpora rozvojových a humanitárnych projektov, pomoc deťom a mladým ľuďom v menej rozvinutých krajinách a regiónoch. Cieľom projektu „Tehlička" je takisto podpora rozvojových projektov, najmä projektov na výstavbu nemocnice. Zbierku možno podporiť sms správou s textom **DMS TEHLICKA** poslanou na **číslo 877** v termínoch **od 20. februára do 30. apríla 2012.**

Viac informácií o celom mechanizme a podrobnejšie informácie o každom projekte sú k dispozícii na webovej stránke **www.darcovskasms.sk.**

(mp)

Zdroj: Fórum donorov

Výmena parkovacích preukazov ťažko zdravotne postihnutých

V priebehu tohto roka bol pre držiteľov starých osobitných označení vozidiel prepravujúcich ťažko zdravotne postihnutú osobu či ťažko pohybovo postihnutú osobu stanovený posledný termín na výmenu osobitného označenia za parkovací preukaz opatrený znakom Európskej únie, platný v celej Európskej únii. Každej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má stále platné osobitné označenie vozidla 01, vydané do 31. decembra 2008 vtedajším obvodným úradom, toto označenie vymení úrad práce, sociálnych vecí a rodiny za parkovací preukaz bezplatne.

O výmenu parkovacieho preukazu však treba písomne požiadať na úrade práce v mieste bydliska držiteľa osobitného označenia. Ku žiadosti o výmenu treba priložiť pôvodné označenie osobného motorového vozidla 01, občiansky preukaz a 1 fotografiu o veľkosti 3 x 3 cm). Táto výmena nie je spojená s prehodnocovaním miery funkčnej poruchy žiadateľa.

Lehota na podanie žiadosti o výmenu parkovacieho preukazu plynie už od 1. februára 2009 a trvá do 31. decembra 2012.

Tí zdravotne postihnutí občania, ktorí zatiaľ parkovací preukaz nevlastnia, ale majú oň záujem, môžu o jeho vyhotovenie požiadať úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste bydliska. Získanie nového parkovacieho preukazu je od 1. júla 2011 menej administratívne náročné. V tomto termíne totiž vstúpila do platnosti novela zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorá hovorí, že ak má žiadateľ záujem iba o parkovací preukaz, úrad nemusí vyhotoviť komplexný posudok, na ktorý je v zákone 60-dňová lehota ani posudok na účely parkovacieho preukazu. Úrad vyhotoví len lekársky posudok (najviac za 30 dni, aj kratšie) a vystaví rozhodnutie (najviac za 15 dní). Dochádza teda k skráteniu lehoty aspoň o 45 dní.

Nárok na parkovací preukaz majú podľa zákona tí zdravotne postihnutí, ktorí sú podľa lekárskeho posudku odkázaní na individuálnu prepravu, alebo sú postihnutí prakticky či úplne slepotou na obidve oči. Samozrejme, ak má žiadateľ záujem nielen o parkovací preukaz, ale aj o niektoré peňažné príspevky a potvrdí sa, že miera funkčnej poruchy u neho je viac, než 50 percent, musí úrad práce vyhotoviť komplexný posudok. Ten určí mieru funkčnej poruchy žiadateľa, odkázanosť na individuálnu prepravu či na sprievodcu a nárok na peňažné príspevky na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia.

Počet doteraz vydaných parkovacích preukazov a osobitných označení

27 042 – osobitných označení vozidiel prepravujúcich ťažko zdravotne postihnutú osobu či ťažko pohybovo postihnutú osobu vydaných obvodnými úradmi do 31. 12. 2008

34 546 – parkovacích preukazov vydaných úradmi práce, sociálnych veci a rodiny po zverení tejto kompetencie od 1. 1. 2009 (vrátané už vymenených označení 01) .

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Päť rokov Slovenskej nadácie srdca, benefičný koncert a výstava

Ukáž svoje srdce

Slovenskej nadácii srdca, Národnému programu prevencie ochorení srdca a ciev a aj kampani „Deň srdca 2011" sme vlani venovali prílohu Humanity Plus č.4/2011. Slovenská nadácia srdca však v oblasti prevencie ochorení srdca a ciev završila už päťročnicu svojho pôsobenia, a preto 20. decembra minulého roku usporiadala aj benefičný koncert aj výstavu detských výtvarných prác s názvom Ukáž svoje srdce spojenú so súťažou.

Poďakovala tak spolupracovníkom spomedzi odborníkov, ako aj širšej verejnosti. Vo sviatočnej atmosfére koncertnej sály kostola Klarisiek odzneli skladby **Mariána Vargu, Benjamina Brittena** i **Johana Sebastiána Bacha.** V jednom z najznámejších bratislavských chrámov vzdala takmer 80-tka hostí symbolicky hold zapálením sviečky každému ľudskému srdcu, ktoré sa podarilo, aj vďaka činnosti Slovenskej nadácie srdca, zachrániť.

„V prvom rade treba začať od seba", uviedol koncert predseda Správnej rady Slovenskej nadácie srdca, **profesor Ján Murín** a dodal: „Keď príde zmena, neznamená to, že bude lepšie, ale aby bolo lepšie, musí prísť zmena". Po koncerte sa konala slávnostná recepcia, ktorá začala **otvorením výstavy detských kresieb** vo **Via galérii** na Michalskej ulici 12, v Bratislave.

„Detské umelecké diela posielali nadácii žiaci z 20 základných umeleckých škôl celého Slovenska", povedala **Ivona Dvoranová** zo Slovenskej nadácie srdca. Až 380 detí prejavilo záujem „ukázať svoje srdce". Aj názov výtvarnej súťaže, ktorú v Deň srdca 29. septembra vyhlásila Slovenská nadácia srdca, bol: **„Ukáž svoje srdce".** Kresby boli v galérii vystavené do konca januára tohto roku. Obrázky z výstavy i koncertu teraz prinášame čitateľom Humanity.

Doc. MUDr. Gabriel Kamenský, CSc., Hlavný odborník MZ SR pre kardiológiu a koordinátor Národného programu prevencie ochorení srdca a ciev počas príhovoru na slávnostnej recepcii vo Via galeria. Za ním je Doc. MUDr. Eva Goncalvesová, CSc., prezidentka Slovenskej kardiologickej spoločnosti a profesor MUDr. Ján Murín, predseda Správnej rady Slovenskej nadácie srdca.

Obrázky detí základných umeleckých škôl, zúčastnených na výtvarnej súťaži „Ukáž svoje srdce".

(mš)

Snímky: archív

Na 2. obrázku na titulnej strane obálky je zobrazený moment z odovzdania víťazného obrazu na výstave Ukáž svoje srdce.

Otvorili moderné sociálne zariadenie

V polovici decembra minulého roku sa v Trenčíne na Opatovskej ceste č. 1608 uskutočnilo slávnostné otvorenie nového, moderného zariadenia sociálnych služieb pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím z Trenčianskeho samosprávneho kraja. Je to unikátne zariadenie, ktoré má slúžiť na osamostatnenie dospelých ľudí prevažne s mentálnym postihnutím od svojich primárnych rodín tak, aby sa ich život čo najviac približoval bežnému životu intaktnej spoločnosti.

Ako uviedol **Dušan Mikulec,** riaditeľ neziskovej organizácie **Lepší svet:** „Na Slovensku je týchto zariadení, ktoré znamenajú vyššiu kvalitu života pre ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím, stále minimum a prevládajú skôr zariadenia typu domova sociálnych služieb ako celoročnej formy starostlivosti o klientov, ktorí v týchto službách zväčša nie sú vedení k čo najvyššej miere nezávislého života, ktorý si na základe svojich schopností a možností môžu individuálne sami viesť podľa svojho chcenia a nie sú organizovaní, napríklad skupinovým pripravovaním stravy, ošatenia, spoločenským programom, ale majú možnosť individuálneho napredovania s pomocou asistentov, v rámci svojho životného priestoru. Takáto forma nezávislého života pre ľudí s mentálnym postihnutím je, podľa súčasných poznatkov súvzťažných odborov, tým najoptimálnejším spôsobom života dospelých osôb s žažkým zdravotným postihnutím.. Pri správnom vedení sa znižuje závislosť od pomoci odborníkov a podporuje sa čo najväčšia miera samostatnosti aj u týchto osôb, čo v konečnom dôsledku znamená šetrenie celospoločenských finančných zdrojov potrebných na zabezpečenie starostlivosti o dospelých spoluobčanov s ťažkým zdravotným postihnutím“.

V uvedenom zariadení žije 12 dospelých ľudí, ktorí v rámci tohto zariadenia budú plnohodnotne integrovaní do spoločnosti.

(mš)

Štvrtý február, Svetový deň proti rakovine

Spoločne to dokážeme

V sobotu, 4. februára, počas Svetového dňa proti rakovine, si pripomenieme potrebu prevencie a boja proti tomuto vážnemu celosvetovému ochoreniu. Tento rok posolstvo spočíva v odporúčaní spojenia síl všetkých zainteresovaných subjektov – verejnosti, organizácií a vlád pod heslom „Spoločne to dokážeme“.

Liga proti rakovine sa opätovne pripojila k iniciatíve **Únie pre medzinárodnú kontrolu rakoviny** (UICC) a ďalších subjektov v 120 krajinách. Jej cieľom je, aby sme nielen 4. februára, počas Svetového dňa proti rakovine, ale po celý rok mysleli na prevenciu a prostredníctvom nej využili možnosť predísť hrozbe, ktorú so sebou onkologické ochorenie prináša. Aj preto, lebo rakovina patrí medzi ochorenia, ktoré sa často označujú ako „choroby spôsobené životným štýlom“. Sú to tie choroby, ktorým sa vo väčšine prípadov dá predísť, ak vylúčime zo života rizikové faktory akými sú: fajčenie, nadmerná konzumácia alkoholu, nezdravé stravovacie návyky, telesná nečinnosť a následná obezita. Podľa údajov Svetovej zdravotníckej organizácie vo svete zomiera ročne na choroby spôsobené zväčša nesprávnym životným štýlom až 36 miliónov ľudí a podľa trendu sa dá očakávať ďalší nárast.

Ak zaujmeme len pasívny postoj a nebudeme nič robiť, celosvetovo sa očakáva diagnostikovanie 26 miliónov nových prípadov a 12 miliónov úmrtí do roku 2030, s najväčším nárastom ochorenia v krajinách s nízkou a strednou úrovňou života. Viac, než 30 – 40 percentám onkologických ochorení sa dá predísť prevenciou a každé tretie ochorenie môže byť vyliečené vďaka skorej diagnostike a liečbe. (Zdroj: UICC)

Tohtoročný Svetový deň proti rakovine sa konal v duchu spoločného úsilia v spojení síl v boji proti rakovine vyjadreného heslom **„Spoločne to dokážeme“**. Táto výzva je určená nielen jednotlivcom, ale i vládam a organizáciám, aby niečo urobili s alarmujúcou situáciou - každý musí prispieť svojou časťou. Cieľom je apelovať na ľudí, aby si viac všímali svoje zdravie a vyhýbali sa rizikovým faktorom (fajčenie, obezita, alkohol), aj prítomnosti karcinogénnych látok pri práci...), nezanedbávali preventívne prehliadky (prsníkov, krčka maternice, hrubého čreva, semenníkov, prostaty) a nechali sa očkovať proti infekčným chorobám. Treba však apelovať aj na vlády, ktorých povinnosťou je, zabezpečiť kvalitnú zdravotnú starostlivosť, skríningové programy, programy kontroly rakoviny, zabezpečiť prístup pacientov k presnej diagnostike, liečbe, rehabilitačným programom i paliatívnej starostlivosti. Nie je to len naivná predstava... Keby si ľudia od mladosti navykli na zdravý životný štýl, zdravšie sa stravovali, nefajčili, neholdovali alkoholickým nápojom a vyhľadávali a využívali prístup k organizovaným skríningovým programom, mnohým by to zachránilo život.

Mgr. Martina Myjavcová

Lekár radí:

Lieky proti bolesti dnes uľavia, ale zajtra môžu zabiť

Mnohí pacienti trpiaci bolesťami rôzneho druhu v súčasnosti užívajú denne lieky s vedľajšími, nežiaducimi účinkami na ich zdravie. Ak užívate aj tri-štyrikrát denne tabletku proti bolesti ihneď, ako vás začne niečo bolieť, prestaňte, varujú lekári! Varujú najmä pred dlhodobým užívaním liekov obsahujúcich látku ibuprofenum: ak sa užíva niekoľko mesiacov, či dokonca rokov, je to, ako by ste si vyplnili objednávku na mŕtvicu alebo infarkt. Lekári sa domnievajú, že vážne zdravotné komplikácie spôsobuje dlhodobé užívanie ibuprofénu, čo je účinná látka liekov

tlmiacich bolesť. Ak si však takýto liek proti bolesti vezmete len jednorazovo, len raz za dlhší čas, napríklad, proti bolesti hlavy, vtedy žiadne riziko nehrozí.

Výskumníci zo švajčiarskej Univerzity v Berne sledovali 116 429 pacientov. Každý z nich užíval niekoľko mesiacov jeden zo siedmich druhov bežne užívaných tabletiek proti bolesti. Z následnej štúdie publikovanej magazínom **British Medical Journal** vyplýva, že u pacientov konzumujúcich často tabletky s obsahom ibuprofénu, hrozí trikrát väčšie nebezpečenstvo mozgovej mŕtvice. Látka tlmiaca bolesť navyše zvyšuje možnosť infarktu a smrti spôsobenej srdcovými komplikáciami. Štúdia tiež ukázala, že ibuprofén prináša rovnaké riziká mŕtvice a smrti ako aj látka rofecoxib. Dva lieky obsahujúce účinnú látku rofecoxib boli stiahnuté z trhu práve kvôli uvedenému zisteniu rizika už v roku 2004. Ďalší liek proti bolesti diclofenac zvyšuje rovnaké nebezpečenstvá ako ibuprofén až štyrikrát! (V lekárňach sa v najslabšej verzii dá bežne k zohnať a navyše bez predpisu, rovnako ako lieky obsahujúce ibuprofén).

Príliš veľké riziká

„Sledovali sme pacientov, ktorí lieky proti bolesti užívali trikrát až štyrikrát denne", hovorí profesor **Peter Juni.** „V prípade mŕtvice to nevyzerá s ibuprofenom dobre. Keby som trpel chronickou bolesťou, nebral by som ho, pretože riziká sú príliš veľké. Porozhliadol by som sa po iných možnostiach", dodal. Výskumníci zdôrazňujú, že **riziká sa týkajú ľudí, ktorí užívajú tri až štyri pilulky denne, teda dávku až 2000 mg po dobu niekoľkých mesiacov alebo rokov. Odporúčaná denná dávka je pritom maximálne 1200 mg.**

Čo spôsobuje nadmerné užívanie ibuprofenu?

- ničí žalúdočnú sliznicu (kŕčovitá bolesť brucha)
- spôsobuje žalúdočné vredy (riziko prasknutia a vykrvácania)
- ohrozuje črevá (dlhotrvajúce hnačky)
- zvyšuje riziko infarktu o 50 percent (najmä vtedy, ak má pacient vysoký tlak krvi)
- trikrát zvyšuje riziko mŕtvice.

Nikdy ibuprofén proti bolesti brucha a po opici

Pravidelní užívatelia lieku s obsahom ibupropfénu po ňom často siahnu preventívne už pred chystaným podujatím, ale najmä po ňom. Hlava bolieť prestane, ale žalúdok trpí. K podráždeniu alkoholom sa totiž pridáva silný chemický koktail. Z podobného dôvodu je tiež nevhodné užívať ibuprofén pri bolestiach brucha.

Až polovica žien nosí tabletky obsahujúce ibuprofén stále v kabelke. Dôvod? Bolesť vnímajú intenzívnejšie ako muži, a preto častejšie siahajú k rýchlemu riešeniu v podobe tabletiek. Často berú tieto lieky tiež športovci, zdravotné sestry, čašníci, predavačky a ľudia, ktorí pracujú na zmeny alebo majú fyzicky namáhavú prácu.

Čo si teda vziať proti bolesti?

Lekári odporúčajú lieky proti bolesti striedať. Pre deti je najlepší, napríklad, Panadol, pre dospelých je alternatívou Paralen, ktorý tiež možno kúpiť bez receptu.

(mp)

Aktuálne: Dell ponúkol pomoc znevýhodneným mladým ľudom

Skutočný príklad podnikovej filantropie

Pred rokom začali dobrovoľníci Európskeho obchodného centra Dell realizovať vzdelávací program pod názvom: „Ja si prácu nájdem". Jeho cieľom bolo pomôcť zorientovať sa na trhu práce mladým ľuďom z bratislavského detského domova Harmónia.

„Počas 10 mesiacov realizácie rôznorodých aktivít sa nám podarilo zapojiť 4 mladých ľudí z detského domova a z našej strany aktivizovať 19 dobrovoľníkov," približuje výsledky organizátorka projektu, **Dagmar Polievková,** HRG Consultant spoločnosti Dell.

Program „Ja si prácu nájdem" bol rozdelený do niekoľkých fáz. V prvej mali mladí ľudia z Harmónie napísať esej na tému: „Čím chcem byť". „Eseje nám umožnili získať o účastníkoch projektu viac informácií. Rovnako, ako sme spoznali ich sny a predstavy o budúcnosti, preverili sme aj úroveň ich písomného prejavu, prípadne vyspelosť práce s počítačom", vysvetlila ďalej D. Polievková. Každý z účastníkov projektu dostal osobného mentora spomedzi dobrovoľníkov Európskeho obchodného centra Dell. V ďalších častiach projektu odhaľovali mladí svoje silné i slabé stránky, možnosti osobného rozvoja a so špecialistami hovorili o ideálnom zamestnaní a spôsoboch, ako ho nájsť. Absolventi programu dostali na záver publikáciu s rekapituláciou jednotlivých kurzov so zdrojmi, spätnou väzbou, odporúčaniami, ako aj kontaktmi na jednotlivých školiteľov. Odbornú brigádnickú prax v Európskom obchodnom centre Dell využil jeden účastník, a to veľmi úspešne. Úplný program absolvovali dvaja poslucháči. Tých napokon program motivoval k univerzitnému štúdiu. Projekt si vyslúžil uznanie nielen od účastníkov projektu, ale aj od vedenia detského domova Harmónia, ktorý v ňom vidí veľkú šancu pre svojich dospievajúcich klientov. Ďalší ročník programu „Ja si prácu nájdem" plánujú realizátori otvoriť opäť od júla 2012.

(mp)

Liga proti reumatizmu po novom

Na zasadnutí Predsedníctva Občianskeho združenia Liga proti reumatizmu na Slovensku, ktoré sa konalo 14. januára 2012 v Piešťanoch, bolo obnovené zloženie Predsedníctva Ligy proti reumatizmu (LPRe SR). Do funkcie predsedu bola zvolená a štatutárnou zástupkyňou LPRe SR sa stala Mgr. Jana Dobšovičová Černáková.

Čestný predsedom sa stal Profesor MUDr. Jozef Rovenský, DrSc., FRCP. Čestnými členmi predsedníctva sú: MUDr. Mária Orlovská, A.L. Pučeková a Doc F. Urbánek. Podpredsedníčkou LPRe SR sa stal Mgr. Katarína Barančíková. Tajomníčkou LPRe SR sa stala Bc. Zuzna Puzderová. Hosporárkou je Ing. Jana Jursíková. Členmi Predsedníctva LPRe SR sú: Ing. Mária Bónová, Ing. Elena Melicherová, Mgr. Ingrid Regiecová, Ing. Jozef Rosenbaum, JUDr. Zuzana Žatkovičová, Mgr. Martina Godányiová a Mária Nágelová.

Nové Predsedníctvo Ligy proti reumatizmu na Slovensku, ktorá je riadnym členom SHR, na svojom januárovom zasadnutí deklarovalo aj vieru v pokračovanie dobrej spolupráce so Slovenskou humanitnou radu v tomto, aj ďalších rokoch.

Zdroj: LPRe SR

Šanca pre mladých, aj znevýhodnených ľudí

Európska únia vyčlenila viac, než 2 milióny eur na aktívity slovenskej mládeže prostredníctvom programu Mládež v akcii. Tieto prostriedky mládež na Slovensku využila na vyše sto percent. Aj vďaka nim mladí ľudia viac cestovali, spoznávali svet a lepšie sa pripravovali na budúcnosť a časy zvyšujúcej sa konkurencie.

Slovenský inštitút mládeže **Iuventa,** ktorý na Slovensku tento program zastrešuje, vďaka nemu doteraz pomohol veľkému počtu mladých ľudí pri napĺňaní ich prospešných, zmysluplných aktivít. **Program Mládež v akcii,** ktorý podporuje predovšetkým neformálne učenie sa mladých, zriadila **Európska Komisia, Európsky parlament** spolu s členskými štátmi **Európskej únie.** Uskutočňuje sa od roku 2007 a bude pokračovať **do roku 2013.** Určený je mladým ľuďom vo veku **od 13 do 30 rokov.** Sústreďuje sa na rozličné zahraničné mládežnícke výmeny a dobrovoľnícku činnosť. V rámci programu Mládež v akcii sa aj naďalej podporujú tie mládežnícke projekty, pomocou ktorých sa môžu mladí zlepšiť v rôznych zručnostiach, ktoré ich posunú v živote ďalej a zvýšia ich šance na lepšie uplatnenie v budúcnosti. Nové poznatky získavajú nenútenou formou, nadväzujú nové priateľstvá, sú aktívni, pričom je neprípustná diskriminácia, a teda, **aj mládež pochádzajúca zo znevýhodnených sociálnych pomerov má v rámci programu Mládež v akcii šancu rozvíjať svoj potenciál.**

Najviac mladých ľudí sa zapojilo do mládežníckych výmen a dobrovoľníckych služieb. V rámci výmen bol schválený aj projekt **Never Ending Fire,** ktorý organizovalo občianske združenie **ART KRUH v Štrbe.** Vďaka finančnej podpore mohli zorganizovať 21-dňový program, ktorý prostredníctvom umeleckých workshopov a diskusií smeroval k slobodnej prezentácii kultúrnej identity medzi mladými, kreatívnymi a umelecky cítiacimi ľuďmi. Projekt vyvrcholil divadelným predstavením. Podobne aj projekt **Hip Hop na pravú mieru,** prostredníctvom ktorého sa tanečná skupina **Associall z Dance Crew zo Žiaru nad Hronom** snaží rúcať predsudky voči rómskej mládeži. Tanečníci zrekonštruovali nevyužívané priestory a otvorili v nich tanečnú školu, kde môžu ukázať svoj talent a aj takouto formou zlepšiť svoj životný štýl.

Zdroj: Iuventa

Predstavujeme:

OdKomunity.sk – miesto, kde si ľudia pomáhajú

Ing. Marián Repáň, ideový otec webovej stránky www.odkomunity.sk, autor a koordinátor projektu OdKomunity.sk

OdKomunity.sk je nový a jediný slovenský portál zameraný na požičiavanie vecí. Pomáha ľuďom zadarmo alebo za malý poplatok požičať si veci, ktoré na určitý čas potrebujú, ale nemôžu si ich kúpiť. Umožňuje im tiež naopak, nejaké veci, ktoré vlastnia požičať, ak ich v najbližšom čase nebudú potrebovať a by ich mohli alebo chcú niekomu vo svojom okolí poskytnúť na určitý čas. Internetová stránka http://www.odkomunity.sk bola spustená vo verzii BETA, 12. novembra 2011 a sprístupnená širokej verejnosti 11. januára 2012. Ideovým otcom tejto stránky je Ing. Marián Repáň, ktorý je autor uvedenej webovej stránky a koordinátor tohto projektu, a preto sme ho v našom rozhovore oslovili.

Môžete našim čitateľom prezradiť niečo o sebe? Napríklad, koľko máte rokov, odkiaľ ste, aké je Vaše povolanie? V akom odbore pracujete?

Mám 33 rokov a väčšinu života žijem v Bratislave. Už 11 rokov pracujem vo finančníctve v rôznych pozíciách. Za tie roky som prešiel viacerými domácimi i zahraničnými firmami. Veľmi rád cestujem na „ vlastnú päsť " po svete a spoznávam život rôznych kultúr. Myslím si, že aj táto moja otvorenosť k novému a nepoznanému spôsobila, že sa rád zamýšľam, ako by sa veci dali robiť inak, lepšie, než sme zvyknutí ich robiť doma.

Ako sa zrodila myšlienka založiť takúto webovú stránku – či požičovňu cez internet?

V marci minulého roka som čítal zahraničný blog, kde sa písalo o tomto, rýchlo rastúcom trende vo Veľkej Británii a Spojených štátoch amerických, ktorý u nás ešte nemá slovenský ekvivalent. Sám ho nazývam „spoluspotrebiteľstvo", ale nie je to najvýstižnejší názov anglického originálu collaborative consumption. Keď som si spočítal, koľko veci, ktoré mám doma a používam ich raz za čas a ktoré mi len zaberajú miesto na poličkách a inde, by mohli nájsť využitie, začal som sa tomu venovať intenzívne. A OdKomunity.sk a OdKomunity.cz sú výsledkom mojej snahy.

Aké sú Vaše prvé skúsenosti s užívateľmi stránky OdKomunity.sk?

Fantastické. Ľudia sa o OdKomunity.sk zaujímajú sa a sú nápomocní. Ponúkajú rôznu pomoc pre túto novú stránku. Pomáhajú šíriť jej myšlienku ďalej. Stotožňujú sa s tým, že je to nielen prospešná služba iným, ale že ju môžu aj oni sami niekedy v budúcnosti potrebovať. Musím sa ale priznať, že som mal veľkú obavu, aké budú reakcie na stránku, keď sme ju spúšťali. Ľudia síce zvyknú požičiavať veci, ale iba rodine, priateľom. Hľadali sme spôsob, ako to rozšíriť na celé obce, okresy. V tomto prípade všetko stojí a padá na dôvere medzi užívateľmi, ktorí sa nepoznajú, a preto na bezpečnosť užívateľov a ich veci kladieme na našej webovej stránke maximálny dôraz. Zdá sa, že aj na Slovensku si časť ľudí začína uvedomovať, že môžu uspokojovať svoje potreby aj bez toho, aby museli veci vlastniť.

Máte doteraz len kladné, alebo sa vyskytli už aj nejaké záporné skúsenosti?

Mnoho vecí často leží v pivniciach nevyužitých, hoci ich môže niekto iný potrebovať. (Ilustračná snímka).

Zatiaľ len kladné. Veľmi ma teší, že k tomu ľudia pristupujú nezištne. To znamená, že drvivá prevaha užívateľov ponúka požičanie svojich vecí bezplatne. Nežiadajú žiadnu odmenu, i keď tú možnosť majú a môžu si tak trochu privyrobiť, nerobia tak.

Aké veci si ľudia prostredníctvom OdKomunity požičiavajú najviac?

Stránka funguje len krátky čas, zatiaľ prebehli len výpožičky kníh. Ľudia sú opatrní, zatiaľ len zisťujú, ako to celé funguje, čo od toho môžu očakávať. A aj výber je ešte stále malý. Z nahratých veci je ale zrejmé, že ľudia najviac ponúkajú knihy a následne sa snažia ponúkať či „nahrať" to, čo ešte nie je v ponuke. Tak pribudla vŕtačka, miešačka, kosačka, bicykel, bežky a ďalšie veci, ktoré si môžete zadarmo alebo za malý poplatok požičať.

Z akých najčastejších dôvodov si ľudia v súčasnosti veci požičiavajú?

Na toto v súčasnosti nedokážem komplexne odpovedať. Existuje však niekoľko motívov. Úspora financií, ochrana životného prostredia, presvedčenie, záujem spoznať nových ľudí, ktorí v tomto smere zmýšľajú rovnako. Tieto motívy chceme do budúcna odhaľovať a vychádzať z nich pri ďalšom rozvíjaní stránky pre našich užívateľov.

Niektoré veci si ľudia požičiavajú za malý poplatok. Je to poplatok podľa vzájomnej dohody alebo je stanovená jeho horná cenová hranica?

Nie, nestanovovali sme žiadnu hornú hranicu. Závisí to od rozhodnutí majiteľa veci, prípadne od vzájomnej dohody medzi užívateľmi. Veríme, že keď bude v komunite veľa užívateľov a ešte viac vecí na požičiavanie, bude tam z každej veci, v každom okrese aspoň jedna zadarmo.

Je to priam neuveriteľné, ale ako sme sa dozvedeli, cez OdKomunity.sk už niekto dokonca ponúka zadarmo požičať prvé auto.

Áno, je to úžasné. Sú medzi nami ľudia, ktorí aj takúto hodnotnú vec ochotne požičajú niekomu, koho nepoznajú a koho predtým nikdy nevideli. Veril som, že sa na stránke skôr či neskôr objaví aj auto, ale očakával som to v horizonte niekoľkých mesiacov až roka od spustenia stránky, ale nie po dvoch týždňoch. Museli sme rýchlo doplniť novú kategóriu.

Veľmi nás to potešilo a utvrdilo, že robíme správnu vec. Každý z nás môže niekomu pomôcť a niekedy aj sám pomoc potrebuje. A týmto ľuďom chceme vytvoriť bezpečný priestor, kde sa môžu stretnúť a navzájom si pomôcť.

Môžete uviesť mená niektorých komunít, ktoré už využívajú služby stránky OdKomunity.sk?

Prirodzene, začali sme oslovovať jednotlivcov a komunity, ktorí už niekde nejako pomáhajú. Veľký záujem prejavili rôzne neziskové organizácie pôsobiace v ekológii, ktoré vedia, že takto môžeme prispieť aj k ochrane životného prostredia. Ale, aj organizácie pôsobiace v sociálnej oblasti či kresťanské združenia. Očakávame veľký záujem vysokoškolských študentov i počítačovo gramotných seniorov. Ako príklad môžem spomenúť Dom Quo Vadis z Bratislavy, Hnutie Brontosaurus z Čiech, pridávajú sa aj obce, napríklad Karlová Ves, atď. Čitatelia ich nájdu na našich stránkach. S mnohými ďalšími komunikujeme a pripravujeme spoluprácu.

Čo treba urobiť, aby mohol záujemca využívať služby stránky OdKomunity.sk?

Aby ste mohli využívať služby tejto stránky, je potrebné zaregistrovať sa a následne prihlásiť. Na využívanie týchto služieb je podstatná vaša dôveryhodnosť. Pamätajte na túto skutočnosť a pri vypĺňovaní údajov odpovedajte pravdivo. Registrovať sa môžete ako osoba, rodina alebo organizácia. Ak už máte svoje Facebook alebo Twitter konto, môžete sa rovno prihlásiť bez nutnosti vytvárať konto s novými registračnými údajmi.

Dovoľte mi, na záver oceniť a poďakovať sa za Váš záujem o túto tému. Dáva nám to nádej do ďalšej práce, že OdKomunity.sk nezostane okrajovou záležitosťou niekoľkých nadšencov, ale má šancu presadiť sa v širokej spoločnosti a naplniť tak cieľ, s ktorým bola stránka vytvorená.

Zhovárala sa: Margita Škrabálková
Snímky: archív

Kontakt:

Ing. Marián Repáň
Poštová adresa:
L.Fullu 5, 841 05 Bratislava
Mobil: +421 903 103 906
E-mail: repan@odkomunity.sk
Webová stránka: http://odkomunity.sk
Bankové spojenie: 2400160408/8330

Kežmarskí paralympionici hľadajú sponzora

Mestský športový klub Kežmarok – lukostreľba oslávi 12. decembra tohto roku svoje 20-ročné pôsobeienie. V tomto, 50- člennom klube, je aj jedenásť telesne postihnutých športovcov, z ktorých sú štyria paralympionici. Za uplynulých dvadsať rokov lukostreľba telesne postihnutých športovcov dosiahla veľa významných výsledkov.

Ako nám prezradil predseda kežmarského klubu lukostrelcov, **Vladimír Majerčák:**

„Už v roku 1997 na halových Majstrovstvách Európy v Belgicku a Majstrovstvách Európy v terčovej lukostreľbe v Taliansku sme získali dve strieborné medaily. O dva roky na Novom Zélande na Majstrovstvách sveta to už bolo zlato v súťaži družstiev a 4. a 5. miesto v súťaži jednotlivcov. Nasledovali ďalšie vzácne medaily z majstrovstiev Európy a majstrovstiev sveta. Pochváliť sa môžme aj brondzovou medailou z Letných paralympijských hier v austrálskom Sydney a zlatou medailou z Letných paralympijských hier (LPH) z Atén".

Už viac rokov sa Slovenská republika v lukostreľbe radí medzi najúspešnejšie krajiny na svete, čo členovia uvedého klubu potvrdili na nedávnom kvalifikačnom turnaji na Letné paralympijské hry v Londýne 2012 v Stoce Mandenvile (Ang-

licko), kde získali štyri postupové miesta. Na Slovensku je však financovanie športu zdravotne postihnutých na veľmi nízkej úrovni. Inak to nie je ani u ostatných športovcov. S každým novým rokom ministerstvo školstva a športu na tento šport čoraz viac kráti prostriedky na ich prípravu. V tomto roku, aby sa mohli zúčastniť na kvalifikácii na turnaj v Londýne 2012, musel sa predseda tohto klubu zriecť svojej celoročnej mzdy. Dávame preto do pozornosti čitateľskej verejnosti, že kežmarskí paralympionici by radi privítali pomoc a podporu sponzora, na zabezpečenie tréningovej prípravy našich paralympionikov a na cestu na 4., tohtoročné Letné paralympijské hry. Dôvodom je, že v vlani novembri sa členovia uvedeného klubu na konferencii a Valnom zhromaždení Slovenského paralympijského výboru v Bratislave dozvedeli, že rok 2012 bude pre nich ešte horší ako minulý a ministerstvo im znova uberie z očakávaných prostriedkov. Najhoršie na tom je, že zatiaľ majú finančne zabezpečeného len jedného z vybraných športovcov, a to zlatého medailistu z Majstrovstiev sveta v Nymburku z r. 2009. Ostatní traja nemajú na prípravu na tohtoročnú paralympiádu ani jedno euro. Žijeme v ťažkej dobe, keď kríza zasahuje do všetkých oblastí, napriek tomu veríme, že sa nájde sponzor, ktorý nádejným kežmarským paralympijským športovcom - lukostrelcom bude môcť pomôcť a prispeje na ich tréningovú prípravu na LPH 2012 do Londýna.

(re)

Snímka: archív

Kontakt: Mestský športový klub – 06, Trhovište 2, 06 001 Kežmarok
Telefón: 0905 305 482
alebo 0948 200050

Napísali nám:

O službách ľuďom bez domova v Bratislave

Primátor Hlavného mesta Bratislavy, Milan Ftáčnik nie je spokojný so situáciou ľudí bez domova, ktorí žijú v uliciach Bratislavy. Poukázal na to, že v hlavnom meste Slovenska chýba koncepcia práce s bezdomovcami a efektívna spolupráca všetkých organizácií, ktoré sa touto problematikou zaoberajú. Vyplynulo to z jeho plánovanej prehliadky vybraných organizácii zaoberajúcich sa pomocou bezdomovcom v Bratislave.

Niektoré zariadenia, kde bezdomovci môžu dočasne prenocovať alebo sa krátdobo ubytovať, navštívil podvečer 17. októbra 2011. Neobišiel ani Domov svätého Jána z Boha na Hattalovej ulici v mestskej časti Bratislava – Nové Mesto, ktorú spravuje Hospitálska rehoľa sv. Jána z Boha – Milosrdní bratia. Ich zariadenie slúži ako unikátne denné centrum pre sto sociálne odkázaných klientov, ľudí bez strechy nad hlavou, ktorí tam, okrem stravy, výmeny obnoseného šatstva, možnosti oprať si veci, oholiť sa, ostrihať, dať sa ošetriť v prípade choroby a možnosti absolvovať pracovnú terapiu, „dostávajú", s úplnou samozrejmosťou, aj láskavý prístup od vedenia centra a jeho spolupracovníkov. Je to predovšetkým zásluhou toho, že zariadenie zriadila (6. decembra 2010) a prevádzkuje ho Hospitálska rehoľa sv. Jána z Boha – Milosrdní bratia.

Prior rehole, brat **Ján Karlík O. H.** spolu s riaditeľom uvedeného zariadenia **Jaroslavom Valachom** a riaditeľom nemocnice Milosrdných bratov v centre Bratislavy, **Michalom Tinákom,** sprevádzali primátora počas prehliadky areálu i samotného centra, pričom v delegácii nechýbal ani **Juraj Barát** z organizácie **Depaul Slovensko** a riaditeľ nocľaháreň **sv. Vincenta de Paul** na Ivánskej ceste v Bratislave.

„Na magistráte sme sa nedávno stretli s viacerými organizáciami, ktoré sa venujú bezdomovcom a spolu sme diskutovali, ako sa pohnúť v problematike ďalej, pretože medzi nimi chýba vzájomné prepojenie a aj aktívnejší vstup mesta. Chceme byť aktívni a zlepšiť situáciu. Som rád, že nachádzame partnerov, ktorí majú konkrétne skúsenosti. Videl som, že v Domove sv. Jána z Boha vládne poriadok, systém a je tu aj veľmi láskavý vzťah k bezdomovcom, ktorí sem prichádzajú, čiže som presvedčený, že Milosrdní bratia tu vybudovali jeden dôležitý bod na mape zariadení venujúcich sa tejto práci. Toto zariadenie je vlastne jediné svojho druhu a je možné sa od neho učiť, ako to robiť a rozširovať tieto skúsenosti ďalej, aby sme takéto zariadenie ponúkli aj do iných mestských častí", konštatoval M. Ftáčnik. Mestskému zastupiteľstvu chce predložiť novú koncepciu práce s bezdomovcami v meste, do ktorej chce zainteresovať všetky subjekty venujúce sa problematike, dobrovoľníkov, cirkevné organizácie i občianske združenia:

„...aby sa tu vytvorila sieť spolupracujúcich organizácií, pri ktorých mesto a mestské časti hrajú veľmi dôležitú úlohu. Potom môžeme investovať aj väčšie zdroje. Mesto musí zmeniť doterajší prístup, a preto som navrhol inštitúciám, ktoré pracujú v tejto oblasti: Poďme spolu vytvoriť priestor, ako by sme chceli, aby to fungovalo, ponúknime riešenie poslancom a poďme ho po schválení napĺňať. Situácia sa nedá zmeniť z roka na rok, ale každý rok sa môže urobiť istý posun", povedal M. Ftáčnik. „Budeme budovať takéto zariadenia a posilňovať terénnu prácu", dodal.

Riaditeľ neziskovej organizácie - Domova sv. Jána z Boha J. Valach k tomu doplnil:

„Zatiaľ máme skúsenosť, že priemerne denne sa 20 ľudí potrebuje osprchovať, 7-8 ľudí si denne operie veci, 19 ľudí si pýta čistú bielizeň, 50 až 90 klientov potrebuje stravu a 8 ľudí sa zúčastňuje na aktivačných prácach". Už dvanástim klientom pomohli nájsť si prácu i ubytovanie. V blízkej budúcnosti plánujú klientom poskytnúť aj výraznejšiu duchovnú podporu, pomoc psychológa a rozšíriť možnosti pracovnej terapie, ktoré sú zatiaľ personálne i finančne limitované. Prior rehole Milosrdných bratov Ján Karlík O.H. si od návštevy primátora sľubuje užšiu spoluprácu s hlavným mestom. Ocenil tiež úprimný záujem Milana Ftáčnika o túto tému.

Andrea Eliášová

Všimli sme si:

Na Slovensku pracovalo vlani vyše 22-tisíc cudzincov

O potrebe zmien v legislatíve sa hovorilo na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR počas koncoročného stretnutia s komunitami cudzincov žijúcich na Slovensku. Pozvanie prijali zástupcovia afganskej, čínskej, islamskej, somálskej, ukrajinskej a vietnamskej komunity. Zástupcov uvedených komunít, ako aj neziskových a medzinárodných organizácií privítal minister práce Jozef Mihál. Ako zdôraznil, otázku zrušenia povolenia na zamestnanie, ktorá trápi viacerých cudzincov, nie je možné v súčasnosti vyriešiť, vzhľadom na to, že by si to vyžadovalo zmenu zákona o službách zamestnanosti.

Na novele zákona sa však momentálne pracuje, pričom bude možné do nej zapracovať len také zmeny, ktoré sú odôvodniteľné pre skrátené legislatívne konanie. V rámci pripravovanej novely zákona o službách zamestnanosti (ktorej ďalší legislatívny proces bol pozastavený) sa navrhovalo do skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nepotrebujú povolenie na zamestnanie, zaradiť aj tieto skupiny:

- štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bola poskytnutá doplnková ochrana,
- štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol predĺžený tolerovaný pobyt z dôvodu, že je obeťou trestného činu súvisiaceho s obchodovaním s ľuďmi a
- štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bolo udelené povolenie na tolerovaný pobyt z dôvodu rešpektovania jeho súkromného a rodinného života.

Zrušenie povinnosti mať povolenie na zamestnanie by týmto skupinám nielen zjednodušilo vstup na slovenský trh práce, ale aj prispelo k posilneniu ich ekonomickej nezávislosti a začlenenia sa do slovenskej spoločnosti.

Podľa štatistických údajov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovalo v októbri 2011 na Slovensku takmer 22-tisíc cudzincov, z toho bolo 17 407 mužov a 4 495 žien. Najviac bola zastúpená komunita Rumunov (4 210), Čechov (2 855), Poliakov (2 108), Maďarov (2 074) a Ukrajincov (968). Na Slovensku však žijú a pracujú aj cudzinci z iných svetadielov, napríklad: Ázie, odkiaľ je v SR najviac Kórejčanov (872). Po nich nasledujú Vietnamci a Číňania, ktorých je spolu takmer 600. Slovensko má aj zamestnancov z exotických krajín. Po jednom je evidovaný pracovník z Venezuely, Zambie, Rovníkovej Guiney, Namíbie či Maurícia. Na Slovensku si však nachádzajú svoje miesto aj ľudia pochádzajúci z Pobrežia Slonoviny, Kapverdských ostrovov, Nepálu i Madagaskaru.

Keďže celkový počet pracujúcich v SR dosahuje takmer 2,4 milióna ľudí vrátane cudzincov, znamená to, že cudzinci (podľa uvedených čísel) zastávali v SR vlani každé 112. pracovné miesto.

Zdroj: MPSVR SR a ÚPSVaR

Dotácia pre zariadenia sociálnych služieb

Vďaka finančnej dotácii, ktorú sa rozhodlo poskytnúť Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, napriek odloženej účinnosti novely zákona o sociálnych službách, sa môžu v prvých mesiacoch tohto roka nocľaháre, útulky a ostatné zariadenia sociálnych služieb postarať o občanov odkázaných na pomoc. Príspevku v celkovej sume 2,35 milióna eur na január a február dala vláda 1. februára zelenú.

Kritickú finančnú situáciu zariadení sociálnych služieb mala od januára vyriešiť novela zákona, ktorej účinnosť sa z 1. januára presunula až na marec 2012. Aby tieto zariadenia prežili, rozhodlo sa MPSVR SR poskytnúť im podľa transparentného kľúča finančnú dotáciu na pokrytie bežných výdavkov spojených s poskytovaním sociálnej služby.

Pomoc je nasmerovaná obciam, ktoré zriadili alebo založili zariadenia sociálnych služieb po 1. júli 2002 a tiež neverejným poskytovateľom, ktorým mali byť poskytnuté finančné prostriedky podľa schválenej novely zákona o sociálnych službách už od 1. januára.2012. Ide o tie zariadenia, ktoré nemajú zabezpečené financovanie zo zdrojov príslušnej obce alebo vyššieho územného celku.

Výška dotácie pre zariadenia sociálnych služieb, ktorú boli zriadené alebo založené obcami, je 1 303 704 eur a pre neverejných poskytovateľov* 1 052 560 eur. Tieto výdavky budú zabezpečené zo zdrojov štátneho rozpočtu, ktoré boli vyčlenené na financovanie sociálnych služieb na tento rok.

Dotáciu dostane 122 zariadení sociálnych služieb zriadených 59 obcami spolu na 2 402 klientov, u ktorých financovanie sociálnej služby nie je zabezpečené z rozpočtu obce alebo vyššieho územného celku. Ide o 7 nocľahární (116 klientov), 13 útulkov (257 klientov), 1 domov na pol ceste (6 klientov), 12 zariadení núdzového bývania (216 klientov), 2 zariadenia podporovaného bývania (20 klientov), 13 zariadení pre seniorov (584 klientov), 13 zariadení opatrovateľskej služby (269 klientov), 36 domovov sociálnych služieb (820 klientov), 1 špecializované zariadenie (36 klientov) a 7 denných stacionárov (78 klientov).

Z neverejných poskytovateľov získa dotáciu 129 zariadení sociálnych služieb, z toho je 11 nocľahární (329 klientov), 80 zariadení pre seniorov (1208 klientov), 27 zariadení opatrovateľskej služby (250 klientov) a 11 denných stacionárov (110 klientov). Celkový počet klientov, ktorým sa navrhuje dotácia poskytnúť, je 1897.

Mgr. Daniela Šulcová, MPSVR SR

*Pri výpočte výšky dotácie a celkovej sumy dotácie pre neverejných poskytovateľov sa vychádzalo z rovnakých podmienok ako u zariadení zriadených založených obcami, pričom neverejní poskytovatelia sú povinní za účelom poskytnutia dotácie spĺňať všetky podmienky ustanovené zákonom o sociálnych službách pre poskytovanie finančných prostriedkov z verejných zdrojov (vrátane neziskovosti pri poskytovaní sociálnych služieb).

Reportáž: Z Domova sociálnych služieb pre ťažko zdravotne postihnuté deti a dospelých

Deň otvorených dverí v Sibírke

Piatok, 13. január tohto roku bol pre Domov sociálnych služieb (DSS) na Sibírskej ulici 69 v Bratislave, šťastným a úspešným dňom. Toto zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského kraja, si totiž vtedy pripomenulo 25. výročie svojho vzniku Dňom otvorených dverí.

Koncom osemdesiatych rokov to bolo v Bratislave prvé zariadenie, ktoré poskytovalo aj dlhodobú starostlivosť občanom s ťažkým a viacnásobným postihnutím. V súčasnosti ako prvé poskytuje okrem iného, aj terapiu „snoezelen" v špeciálnej, tmavej miestnosti. Sibírku charakterizuje najmä to, že je určená imobilným klientom s ťažkým zdravotným, telesným a mentálnym postihnutím. Na Deň otvorených dverí prišli desiatky záujemcov, medzi nimi aj predseda Bratislavského samosprávneho kraja, **Pavol Frešo,** starosta Mestskej časti Bratislava 3, **Rudolf Kusý,** ako aj veľa odborníčok a odborníkov na terapiu zdravotne postihnutých ľudí a špecialistov v oblasti sociálnej práce z iných domovov sociálnych služieb. Záujem návštevníkov bol veľký. Pracovníčky a pracovníci Sibírky na čele s riaditeľom **Pavlom Komrskom** ich prívetivo a s radosťou vítali a poskytli im príležitosť dôkladne spoznať celé zariadenie, oboznámiť sa s jeho priestormi, ale aj so životom klientov. Práca s klientmi je zameraná na ich aktiváciu, celkovú rehabilitáciu, vzdelávanie a výchovu, činnostnú terapiu, záujmovú činnosť a na zvyšovanie kvality ich života, a to aj pomocou moderných zariadení a pomôcok. Všetky druhy terapie, rehabilitáciu i polohovanie vykonávajú vyškolení pracovníci.

Kapacita zariadenia je 38 miest. Ambulantne, čiže dennou formou poskytuje služby ôsmim klientom, týždenne umožňuje pobyt dvanástim a celoročne osemnástim klientom. Najmladší klient má 7 a najstaršia klientka 63 rokov. Ako sme sa presvedčili, klienti bývajú v miestnostiach po dvoch. Izby sú neveľké, ale útulne a najmä účelne zariadené. Ako nám prezradila **Martina Betinová,** vedúca výchovno-terapeutického a diagnostického úseku, o každého klienta sa v Sibírke starajú individuálne a podľa plánu. Vo svojej izbe má každý klient zoznam vecí a plán s tabuľkou, z ktorej je zrejmé aké denné, terapeutické, rehabilitačné, opatrovateľské, vzdelávacie a iné výkony sa majú podľa stanoveného časového harmonogramu činnosti s klientom urobiť, podľa toho, aká je jeho diagnóza. V pristavenej časti sme navštívili aj najväčšiu miestnosť pre denných a týždenných klientov, kde sa práve konalo vzdelávanie komunity mladších klientov pomocou piesne a formou hry. Všimli sme si aj spálne, kde sú po dve postele a kde sa pamätá nielen na bezpečnosť klientov, ale aj na ich zábavu. Na stenách pri posteliach visia farebné obrázky, fotografie a v miestnostiach nechýba ani televízor.

Zastavili sme sa aj v miestnosti, kde sa vykonáva rehabilitácia a kde pomáhajú imobilným klientom aj s neurologickými ťažkosťami. Využívajú sa pritom viaceré metodiky a tiež moderné prístroje. „Využívame aj zdvižný systém, ktorý pomáha imobilným klientom, ale napríklad, aj vertikálne zariadenie na stimuláciu nervových intra-receptorov, ktoré pomáha stimulovať svalové „vretienko", ale aj kĺby. U starších klientov sa toto zariadenie využíva aj na to, aby sa zlepšil ich zdravotný stav pri osteoporóze. Deti i starší klienti sú rozdelení do troch skupín. Každá fyzioterapeutka má na starosti skupinku tých „svojich" klientov. Pre každého klienta je vypracovaný plán terapie a cieľ, ktorý musí byť splnený v stanovenom čase. Postupnými, malými krôčikmi sa snažíme klientov posunúť dopredu", vysvetlila návštevníkom koordinátorka fyzioterapie, **Marta Guldanová.**

Po prezentácii fyzioterapie sme si na chodbe všimli aj nový, moderný prístroj – statické parapódium, vďaka ktorému môžu stimulovať svalstvo imobilného pacienta, čo mu pomáha dosiahnuť vzpriamený postoj. Pomocou iného druhu parapódia sa dá vykonávať aj nácvik chôdze u čiastočne mobilných pacientov tak, aby sa naučili chodiť. „Aj pre tých, ktorí sa nenaučia chodiť, má toto cvičenie význam pre ich vertikalizáciu a stimuláciu paravertebrálnych svalov a intrareceptorov v kĺboch", prezradila nám ďalej fyzioteraputka M. Guldanová a dodala: „Je to veľmi dôležité, lebo centrálny nervový systém tak dostáva potrebné signály na žiaduce zmeny polohy tela". Ako sme zistili, toto parapódium majú požičané, a to vďaka spolupráce s jedným z rodičov klienta, tak, aby slúžilo aj ďalším klientom.

Prezreli sme si aj dobre vybudovanú kúpeľňu, kde návštevníkov sprevádzala aj M. Betinová. Ako spomenula, každý klient tam máva aspoň dvakrát do týždňa rehabilitačné cvičenie, ale, okrem toho, aj vodoliečbu, výrivkový a perličkový kúpeľ. Pracuje sa tak, že dve deti sú vo veľkých vaniach a ďalšie dve vo výrivkách. Maséri klientom poskytujú klasickú, aj špeciálne druhy masáže, napríklad, aj spolu s aromaterapiou.

Z kúpeľne sme sa presunuli do väčšej miestnosti, kde sa skupina klientov načúvala spev svojej učiteľky a terapeutky. Cieľom bolo piesňou a hudbou povzbudiť a aktivizovať každého zúčastneného klienta, napríklad aj takýmito slovami: „Máme radi také deti ako Tomáško.... "Postupne sa v refréne tej piesne striedali mená prítomných klientov, ktorí sa tešili, že v piesni začuli svoje meno. Niektorí, aj keď nevedia rozprávať, dorozumejú sa neverbálne – očami, posunkami či gestami. Aj ich opatrovatelia podľa pohybov očí, mimiky tváre a gest rúk už vedia, čo ktorý klient chce. Klientka Barborka, napríklad, dávala úsmevom a pohybom ruky najavo, že už ide víkend a ona pôjde domov.

V tmavej miestnosti

Terapia v tmavej „snoezelen" miestnosti zaujala každého návštevníka. V nej klienti, často zrakovo, ale aj ináč postihnutí získavajú, pod vedením terapeutky, povzbudzujúce podnety. Ide tu o bazálnu stimuláciu ich zmyslov pomocou rôznych svetelných a farebných podnetov vychádzajúcich zo špeciálnych zariadení ako je aj svietiaci bublinkový sklenený valec, farebné optické vlákna, farebné obrázky z diaprojektora a ďalšie pomôcky.

Na otázku Humanity, či sa detskí klienti neboja byť v tme, nám M. Betinová prezradila, že klienti si postupne zvykli na polhodiny v tmavej miestnosti. Väčšina z nich sa na chvíle zážitkov v tmavej miestnosti teší. Farebné svetelné efekty, napríklad, v bublinkovom valci, si sám klient môže zvoliť stláčaním gombíkov na dotykovom paneli uloženom pri valci. Deti si vraj najviac obľúbili hru s farbami hýriacimi trsmi optických vláken, aj hru s pohyblivými predmetmi visiacimi na ozvučenej doske. Podobne majú rady nádherné obrázky z prírody, premietané pomocou diaprojektora na stenu v tmavej miestnosti. Tieto podnety dokážu

Starší klienti Sibírky pri výtvarnej činnosti na hodine arte-terapie.

klientov zaktivizovať aj na celý deň..

Naopak, miestnosť, ktorú volajú aj „biely" snoezelen, využívajú na relaxáciu a celkové upokojenie tých klientov, ktorí sú nepokojní, prípadne prekonávajú bolesti alebo, ak sú napríklad, po epileptickom záchvate a potrebujú pokoj. V tejto miestnosti v pološere znie príjemná, upokojujúca hudba a dieťa či dospelý klient, ktorý ju načúva ležiac v húpacej sieti alebo na mäkkom matraci, tak ľahšie zaspí. Všetci návštevníci sa oboznámili aj so zaujímavou históriou tohto zariadenia.

Z histórie Sibírky

Toto zariadenie, s pôvodným názvom Ústav sociálnej starostlivosti pre mládež, začalo poskytovať kompletnú starostlivosť najprv 22 klientom, spočiatku na Jaskovom rade č. 159 v zrekonštruovanej budove detských jasieľ. V roku 1989 sa presťahovalo do budovy zrušenej Materskej školy na Sibírskej ulici 69, ktorá však nebola celkom bezbariérová. V rokoch 1995 a 1998 bola budova postupne zrekonštruovaná. V roku 1998 bol Ústav sociálnej starostlivosti pre mládež premenovaný na Domov sociálnych služieb pre deti a zároveň začal poskytovať celoročnú starostlivosť. V roku 2004 začali prípravy na ďalšii rekonštrukciu zariadenia s cieľom pristaviť k pôvodnej budove ďalšie časti, aby celé zariadenie mohlo poskytovať služby klientom v jednej budove. Rekonštrukcia bola financovaná z prostriedkov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a finančnej pôžičky od Rozvojovej banky (RB) Rady Európy (RE). Celkové náklady na rekonštrukciu dosiahli takmer 36,5 mil. Sk. Vďaka rekonštrukcii sa výrazne zlepšili životné podmienky klientov, zvýšil sa aj počet zamestnancov, aj ubytovacie štandardy, vybudovala sa nová bezbariérová kúpeľňa, rozšírilo sa poskytovanie hydroterapie, vybudovali sa dve átriá so zatrávnenými plochami. Dňom 1. júla 2007 zariadenie zmenilo aj svoj názov na Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých a od februára 2011 k tomuto názvu pribudlo aj meno Sibírka. Skvelé. V 21. storočí však v hlavnom meste SR kapacita zariadenia 38 miest pre ťažko a viacnásobne postihnuté detí a dospelých, už sotva bude stačiť.

Príjemné prekvapenie

Život obyvateľov v Sibírke je nad očakávanie pestrý. Počas teplých dní mávajú klienti opekačku v átriu alebo sa môžu nadýchať čerstvého vzduchu medzi stromami v pekne upravenej záhrade, ktorá sa rozkladá v areáli budovy. To však nie je všetko. Vlani privítali aj Mikuláša. Prišiel 6. decembra a o niekoľko dní zavítal do Sibírky znova, na dopoludnie aj s priateľmi z Rotaract clubu Danube, ktorí klientov potešili nielen darčekmi, ale aj piesňami a dobrou náladou. Dodajme, že vlani, už počas novembra, žiaci zo Základnej školy na Cádrovej ulici v Bratislave spolu s klientmi Sibírky vyrábali vianočné darčeky a ozdoby. Tieto výrobky potom predávali na Vianočnej burze v ich Základnej škole a výťažok z burzy bol venovaný klientom Sibírky na canisterapiu, na ktorú v Sibírke vyčlenili dokonca osobitnú miestnosť. Lebo, ako sme sa dozvedeli, canisterapia tam má úspech. Klienti Sibírky nechýbali ani na ostatných Vianočných trhoch so svojimi výrobkami. Posledný vlaňajší septembrový víkend boli aj na Radničnom námestí na Radničkiných trhoch a aj tam prezentovali svoje výrobky. V Sibírke vlani vznikli naozaj pozoruhodné výtvarné dielka pod vedením výtvarníčok. Keramické, pod vedením **Kataríny Ivančíkovej** a hodvábne, pod vedením **Zuzany Botekovej.** Niektoré z nich uspeli aj vo výtvarnej súťaži. Porotu zaujali najmä veľké keramické nádoby, keramické lampy a zrkadlá s motívmi divých makov a ich tvorcovia zo súťaže odchádzali s ocenením „Najlepší výrobca".

Výlety s animoterapiou

Po celý rok sa obyvatelia Sibírky tešia aj na početné výlety spojené s animoterapiou.. Napríklad, v rámci projektu „Dotkni sa ma" navštívili aj zámok Schloss Orth v Rakúsku, kde sa oboznámili s odľahlými ramenami Dunaja. Uprostred ramien bol vytvorený priestor, ktorým sa tiahol poznávací chodník Okrem toho, ešte pre letnými prázdninami spoločne podnikli výlet aj do Kráľovej nad Váhom, kde navštívili zvieraciu farmu „Humanita" a prežili na nej veľmi príjemné chvíle pri koníkoch a kravkách. To je však len malá časť z ich voľnočasových aktivít.

Slovo do budúcnosti

„Odborná ale aj laická verejnosť sa môže prísť pozrieť, ako sa pracuje s postihnutými klientmi. To je niečo, kde si vymieňajú skúsenosti a hľadajú najlepší možný spôsob, ako klientom pomôcť...", povedal župan P. Frešo v presvedčení, že takéto podujatia priblížia verejnosti, aká náročná je a čo všetko si vyžaduje starostlivosť o viacnásobne zdravotne postihnutých a zdôraznil: „Verím, že aj tie riešenia, ktoré budú prijímané v budúcnosti, sa budú opierať o väčšiu znalosť. Tomu pomôžu práve takéto akcie". Rovnaký názor zdieľa aj riaditeľ DSS Sibírka, P. Komrska. Kiežby ťažko zdravotne postihnuté deti i dospelí aj v iných kútoch sveta mohli, napriek svojmu hendikepu, spokojne a dôstojne prežiť svoj život – ako klienti Sibírky.

Margita Škrabálková
Snímka: autorka

Na titulnej strane obálky na 3. obrázku sú klienti Sibírky pri muzikoterapii.

HUMANITA
Časopis dobrovoľníckeho sektora Slovenskej republiky.
Vydáva Slovenská humanitná rada s podporou grantu MPSVaR SR. Distribútor: Mediaprint-Kappa, Pressegrosso, a.s., Bratislava, expedícia Versus, a.s., Bratislava. Objednávky prijíma redakcia. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Uverejnené príspevky nehonorujeme. Registrácia pod č. MK SR 710/92, ISSN 1336-2208, ev. č.: EV 384/08. Šéfredaktorka PhDr. Margita Škrabálková. Adresa redakcie: Páričkova 18, 821 08 Bratislava 2, telefón: 02-5020 0520, fax: 02-5020 0522, e-mail: tlacove.shr@changenet.sk. Grafická úprava: PHOTODESIGN, s. r. o., Bratislava, tlač: RAX, s. r. o., Bratislava. © SHR. Obálka a foto na prednej strane obálky: M. Škrabálková a archív.

FAGERHULT pomáha ľuďom

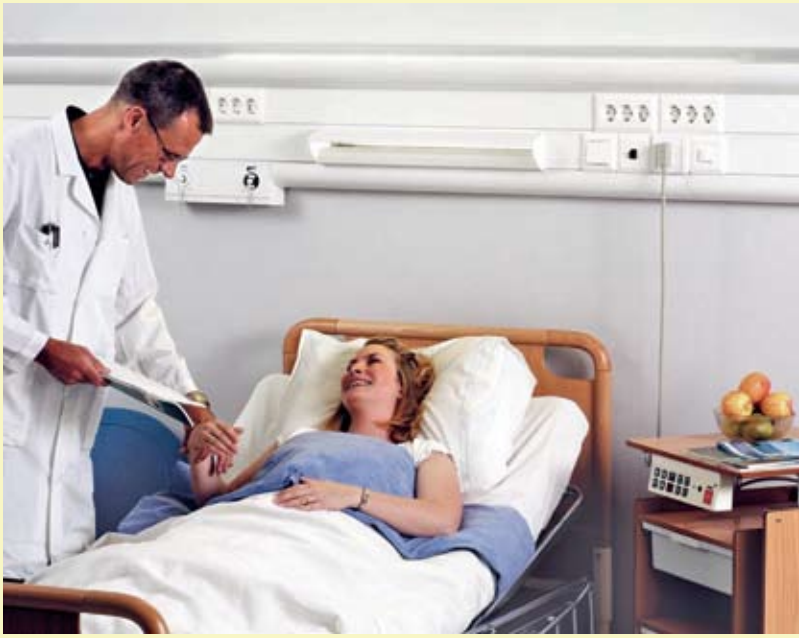

Ponúkame prefinancovanie projektov:

- osvetlenia a zariadenia zdravotníckych zariadení
- osvetlenia škôl a športových areálov
- osvetlenia hotelov a ubytovní
- osvetlenia kancelárskych a komerčných budov
- osvetlenia priemyslu a obchodov
- vonkajšieho osvetlenia miest a obcí, športovísk, parkov a nasvetlenia budov

tel.: +421 254 650 042
www.fagerhult.cz
www.fagerhult.sk

FAGERHULT Group: